

Utkast

Stockholm den 29 januari 2025

Svea hovrätt,
Mark- och miljööverdomstolen
svea.avdelning6@dom.se

Mål nr M 1104-25**Ang. överklagande av tillstånd till befintlig och utökad täktverksamhet på fastigheten Lärbro Stora Vikers 1:94, Gotlands kommun**

Region Gotland kompletterar sitt överklagande enligt följande.

1. YRKANDEN OCH GRUNDER

1. Region Gotland yrkar att Mark- och miljööverdomstolen med ändring av överklagat avgörande bestämmer att tillståndet ska förenas med följande villkor.

”Om det under tillståndstiden uppstår akut vattenbrist i enskild bergborrad brunn inom eller utanför det redovisade påverkansområdet, för tillgodoseende av fastighetens behov av vatten för hushåll, djurhållning eller näringsverksamhet – med undantag av vatten för bevattningsändamål – ska Nordkalk AB efter begäran ordna provisoriskt tillhandahållande av vatten för det aktuella ändamålet till dess permanent vattenförsörjning kan ordnas av bolaget. Skyldigheten gäller inte om det uppenbart saknas samband mellan den tillståndsgivna vattenverksamheten och vattenbristen.”

2. Region Gotland yrkar att Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.

Vad gäller yrkat villkor: Mark- och miljödomstolen har på s. 141 i överklagat avgörande anfört följande till stöd för att avslå Region Gotlands ovan redovisade villkorsyrkande.

”Domstolen bedömer dock utifrån den begränsade påverkan som grundvattenbortledningen förväntas ge upphov till samt de åtaganden om kontroller som bolaget gjort att det inte finns tillräckliga skäl för att föreskriva villkor i frågan. Eventuella framtida ersättningsanspråk bör hanteras enligt systemet för oförutsedd skada. Om den tillståndsgivna vattenverksamheten skulle orsaka en skada som inte kan förutses i nuläget, kan sakägarna föra talan om ersättning under den tid som anges i domslutet.”

Region Gotland anser att mark- och miljödomstolens resonemang inte svarar mot kraven i försiktighetsprincipen i 2 kap. miljöbalken. Nämda princip utgår från att verksamhetsutövaren ska omhänderta varje risk för bedömd påverkan och att det inte är den skadelidande som efter tillståndsdomens meddelande ska behöva vara drivande i den frågan. Det är således inte rättsligt möjligt att så som mark- och miljödomstolen har gjort skjuta över det ansvaret på de skadelidande genom hänvisning till att de kan föra talan om ersättning inom ramen för oförutsedd skada. Tillämpningen av sistnämnda möjlighet avser, precis som mark- och miljödomstolen anger i slutet av ovan citerade text, d.v.s. *”skada som inte kan förutses i nuläget”*. Oförutsedd skada kan dock inte omfatta den skada som är aktuell här och som omnämns i inledningen av mark- och miljödomstolens citerade text, d.v.s. *”den begränsade påverkan som grundvattenbortledningen förväntas ge upphov till”*.

Det räcker således med en skaderisk (hur liten den vad än är) för att det när det gäller påverkan på dricksvattentillgång ska finnas erforderliga skäl för att knyta upp verksamhetsutövaren genom här yrkat villkor. Till detta kommer att villkorsyrkandet till sitt innehåll inte är mer betungande än vad Nordkalks tidigare avhjälpande bestått av. Slutligen, en uppföljning av Nordkalks egen verksamhet sker och kommer att ske inom ramen för kontrollprogrammet, vilket innebär att bolaget har och kommer att ta erforderlig kontroll över omgivningspåverkan. Det innebär att den utredningsskyldighet för bolaget som villkorsyrkandet ger uttryck för inte utgör någon kompletterande börda. I den mån det skulle medföra extra arbete är sådan insats dock motiverad i förhållande till de enskildas intresse.

Vad gäller skäl för prövningstillstånd: Region Gotland anser att mark- och miljödomstolen gjort en felbedömning av tillämpningen av försiktighetsprincipen till men för fastighetsägare med enskild brunn, varför det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.

Som ovan

Karin Hernvall